

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. LAPKRIČIO 28 D.
NUTARIMO NR. 1177 „DĖL ATSKIRŲ PROFESIJŲ, KURIŲ DARBUOTOJŲ TRŪKSTA
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGOSE, SĄRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP-22-154; TAIS Nr. 21-33001(2))
2022-02-25 Nr.
Vilnius**

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas:

- pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimą Nr. 1177 „Dėl Atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigose, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas);
- papildyti sąrašą ir įtraukti į jį ekonomisto analitiko profesiją (kodas – 263112);
- stiprinti duomenų analitikos pajėgumus valstybės institucijose.

Dabartinė situacija.

Ekonomisto analitiko kompetencijos reikalingos tose veiklos srityse, kuriose naudojami dideli duomenų kiekiai ir kuriuose reikia taikyti dirbtinio intelekto bei šiuolaikinius duomenų analizės metodus. Ekonominių duomenų analizė vykdoma Statistikos departamente, Specialiųjų tyrimų tarnyboje, Valstybinėje mokesčių inspekcijoje (toliau – VMI) ir jame įsteigtime Analitinių gebėjimų centre (toliau – Centre).

Centre dirbančių ekonomistų analitikų sukurtais ekonominiais, mokestiniais, dirbtinio intelekto, mokestinės rizikos ir šešėlinės ekonomikos mažinimo modeliais naudojasi ne tik VMI, bet ir Lietuvos bankas, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, Specialiųjų tyrimų tarnyba ir kt. institucijos.

Reikalingus specialistus rengia Vilniaus universitetas ir Kauno technologijos universitetas (studijų kryptys - Duomenų mokslas, Finansų ir draudimo matematika, Ekonomikos analizė, Finansai ir bankininkystė, Didžiųjų verslo duomenų analitika, Taikomoji matematika, Dirbtinio intelekto informatika, Ekonomika, Finansai), tačiau specialisto vertė didėja įgijus būtinos veiklos ir duomenų šaltinių žinių, praktinio darbo patirties Centre ar kituose mokymuose, jie tampa labai paklausūs darbo rinkoje.

VMI nurodo, kad pritraukiant ir išlaikant ekonomistus analitikus susiduriama su privataus sektoriaus konkurencija, nes:

1. dėl mažo darbo užmokesčio (iki 2 metų dirbančių darbuotojų atlyginimo vidurkis – 878 eurai (neto); virš 2 metų dirbančių darbuotojų atlyginio vidurkis – 1 260 eurai (neto)), vykdomos atrankos buvo ir yra nerezultatyvios, į šias vietas pritraukiami tik studentai ir absolventai, neturintys reikiamos darbo patirties, kurių parengimas dirbti savarankiškai užtrunka iki vienerių metų;

2. sudėtinga išlaikyti patirtį įgijusius Centro darbuotojus, kuriems privačiame sektoriuje siūlomas 2-3 kartus didesnis darbo užmokestis (nuo 2 500 iki 3 000 Eurų (neto) už analogišką veiklą.

Vyriausybės Šešėlinės ekonomikos mažinimo koordinavimo komisijos 2021 m. spalio 14 d. pasitarime, buvo pritarta priežiūros ir kontrolės institucijų nurodytam siekiui didinti šešėlinės ekonomikos duomenų analitikos galimybes ir atlikti reikiamus teisinio reguliavimo pakeitimus.

Projektų esmė. Projektu siekiama:

- stiprinti valstybės institucijų gebėjimus vykdyti ekonominę duomenų analitiką, skaitmeninimą bei diegti pažangius darbo ir duomenų analizės metodus;
- pritraukti ir išlaikyti ekonomistus analitikus į valstybiniame sektoriuje, konkuruoti su privačiuoju sektoriumi;

- papildyti Projektą ekonomisto analitiko profesija ir sudaryti reikiamas galimybes šios profesijos darbuotojams spręsti darbo užmokesčio klausimus - pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą didinti iki 100 proc.

Derinimas.

Projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje.

Projektas buvo teiktas išvadoms gauti Vidaus reikalų ministerijai, Teisingumo ministerijai, Aplinkos ministerijai, Energetikos ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Kultūros ministerijai, Užsienio reikalų ministerijai ir Krašto apsaugos ministerijai.

Pastabų Projektui ministerijos neturėjo, o į gautus pastebėjimus dėl Projekto parengimo priežasčių bei reikalingų kaštų pagrindimo papildymo atsižvelgta.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė, įvertinusi Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos, pastabų ir pasiūlymų neturėjo (2022 m. vasario 10 d. išvada Nr. 340).

Projekto nauda

Įtraukus šią profesiją į Sąrašą, ir esant galimybei ekonomistams analitikams, dirbsiantiems pagal darbo sutartis didinti iki 100 proc. pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą, bus sudarytos palankesnės sąlygos šios krypties darbuotojus pritraukti ir išlaikyti valstybiniame sektoriuje ir veiksmingiau spręsti visuomenės skaitmenizavimo klausimus kokybiškai analizuojant didelius duomenų kiekius, teikti piliečiams kokybiškas viešąsias paslaugas.

Taip pat būtų prisidedama prie rengiamo Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymo Nr. I-270 pakeitimo įstatymo projekto tikslų ir uždavinių įgyvendinimo, įveiklinant Valstybės duomenų valdysenos informacinėje sistemoje kaupiamus duomenis bei sudarant galimybes valstybės institucijoms, įstaigoms pasinaudoti šios informacinės sistemos funkcionalumais, pagal kompetenciją sprendžiant šešėlinės ekonomikos mažinimo, mokesčių modeliavimo ir kt. klausimus.

Projekto kaštai

Projekto rengėjai nurodo, kad siekiant konkuruoti su privačiu sektoriumi, ekonomistams analitikams reikia užtikrinti minimalų bent 2 100 Eurų neto (3 471 Eurą bruto) atlyginimą (įvertinus privataus sektoriaus siūlomą darbo užmokesį analogiškos kompetencijos specialistams).

VMI Analitinių kompetencijų centro skaičiavimu, pritarus šiam projektui, 2022 m. 9 šiuo metu dirbančių darbuotojų darbo užmokesčio fondo poreikis sudarys 292 000 Eur. Centre šiuo metu yra 15 etatų. Papildomų lėšų poreikis darbo užmokesčiui bus dengiamas iš VMI darbo užmokesčio fondui skirtų asignavimų.

Atitiktis Vyriausybės programai.

Projektas neprieštaruja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Dalykinio vertinimo išvada.

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo Projektu būtų sudaromos reikiamos galimybės valstybės institucijoms stiprinti duomenų analitikos pajėgumus, ir į tai, kad Vyriausybės Teisės grupė šiam projektui pastabų ir pasiūlymų neturi (2022 m. vasario 10 d. išvada Nr. 340),

siūlome Projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.